

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Grantomta
Montessoriskola i Värmdö kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Grantomta Montessoriskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Grantomta Montessoriskola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och på olika sätt upp och analyserar skolans kunskapsresultat kopplat till undervisningens genomförande samt hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Rektorn tar löpande del av resultat och analyser av kunskapskartläggningar som genomförs samt omdömen. I samband med klasskonferenser fyller lärarna i ett dokument kring elevernas måluppfyllelse som rektorn följer upp och ser dels vilka elever som lärarna bedömer inte når målen, dels att de elever som behöver får extra utmaningar. Rektorn analyserar resultatens koppling till undervisningen, bland annat till ledar- och undervisningsstil, utifrån klassrumsbesök och dialoger med lärarna. Vidare följer rektorn upp att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen genom enkäter, återkommande skolövergripande aktiviteter, genom att göra klassrumsbesök och genom dialog med lärarna i olika mötesforum. Utifrån de samlade analyserna tar rektorn fram utvecklingsmål för skolenheten.

Rektorn fördelar resurser utifrån behov som framkommer av rektorns kartläggningar och analyser av verksamheten, med stöd av elevhälsan. Inom resursfördelningen har rektorn prioriterat frågan om klasstorlek och elevhälsan är involverad i bemanning kring elever i behov av stöd. Rektorn har säkerställt att klassrummen är en förberedd lärmiljö anpassad till elevernas ålder och årskurs. I alla klassrum finns även tillgång till kompensatoriska hjälpmedel som bordsskärmar, balanskuddar och tidsverktyg.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka dels inom respektive årskurs, dels skolövergripande i olika mötesforum. Det finns även en organisation för att lärare ska samverka med skolans specialpedagogiska kompetenser såväl spontant som organiserat i mötesforum varje vecka. Kollegialt lärande sker regelbundet inom arbetsgruppen runt årskursen, vid pedagogiska konferenser för lärare och på kvällsmöten för all personal. Exempelvis har rektorn sett effekter i verksamheten av kollegialt lärande runt ledarskap i klassrummet där lärarna har reflekterat över sitt ledarskap och fått fler verktyg för sitt ledarskap i undervisningssituationer.

Skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och etablerade. Pedagogiken är tydlig på skolan och förmedlar hur lärarna ska undervisa. Förväntningar kring gemensamt förhållningssätt repeteras återkommande i personalgruppen. Det finns även nedskrivna rutiner som lärare kan ta stöd av i arbetet och som nyanställda lärare får del av. Obehöriga lärare får en planerad och noga övervägd introduktion samt samplanerar och bedömer tillsammans med en behörig kollega.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn säkerställer att alla elever får förutsättningar att utvecklas oavsett könstillhörighet. Lärare arbetar systematiskt för att skapa en tillgänglig lärmiljö med praktiska material, läromedel, digitala verktyg och kompensatoriska hjälpmedel för att möta alla elever. I undervisningen lyfter lärarna jämställdhet med eleverna, exempelvis kopplat till aktuella händelser. Inom lärarkollegiet förs dialoger kring arbete med flickor och pojkar, främst kring sociala aspekter som gruppformationer och utbud av aktiviteter. Dock framgår att alla resultat inte följs upp och analyseras utifrån kön.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och varierad och elever ges ett aktivt lärarstöd. Rutiner i klassrummet är kända för eleverna och bidrar till en struktur. Dels vet eleverna vad de ska göra när de kommer in i klassrummet och sätter direkt igång att arbeta, dels finns dagsschema och instruktioner kring lektionen uppskrivet på tavlan. Eleverna har långa arbetspass med ett logiskt flöde av varierade arbetsuppgifter inom samma arbetsområde. Exempelvis kan ett arbetspass innehålla enskilt arbete, gemensam samling med dialog i helklass, praktiska moment och dialog parvis. Lärmiljön bidrar med lättillgängligt material och inspiration till inläring och att elever kan arbeta vid bord eller på mattor på golvet. Lärarna tydliggör syftet med undervisningen för eleverna och pratar om vad eleverna ska kunna i inledning av arbetsområden. Eleverna ges ett aktivt lärarstöd under arbetspassen som gör att eleverna förstår och kommer igång med sitt skolarbete samt bibehåller engagemang. Dels ger lärare tydliga instruktioner såväl muntligt som skriftligt, dels är lärare aktiva i interaktion med eleverna under lektionerna, både genom att hjälpa elever som fastnar i uppgifter och genom att samtala med elever som inte efterfrågar hjälp.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation samt ger stimulans och anpassningar i undervisningen. Som en del av skolans pedagogik arbetar lärarna särskilt med att eleverna ska tro på sig själva genom att arbeta utifrån där eleven befinner sig och hitta rätt nivå så att eleven blir utmanad. Lärare uppmuntrar elever att kämpa med uppgifter och berömmar när elever klarar uppgiften. Lärarna motiverar eleverna genom utmaningar, inspiration och genom väl uppbyggda relationer till eleverna. Lärarna ökar elevernas motivation genom att skapa förståelse kring meningen med inläringen, leka fram kunskaper och skapa uppgifter som motiverar som att exempelvis arrangera afternoon tea kopplat till undervisningen. Eleverna utmanas från sin nivå inom ramen för undervisningen genom utformningen av öppna arbetsuppgifter. Exempelvis får eleverna bygga tredimensionella figurer och kan då själva välja svårighetsgrad. Vidare sker anpassningar i undervisningen utifrån behov och elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling utmanas genom att exempelvis träna på olika antal glosor i engelska. Lärmiljön är anpassad

till aktuell elevgrupp och i klassrummen används exempelvis möjlighet till avskärmning och det finns tillgång till kompensatoriska hjälpmedel.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Lärarna ger eleverna möjlighet att ta ansvar över sitt eget lärande, gör eleverna delaktiga i arbetsprocessen och låter eleverna utvärdera sitt arbete. Eleverna har en veckoplanering där eleven kan se vad som ska göras under veckan och där eleven i slutet av veckan utvärderar. Utvärderingen innefattar bland annat frågor om veckans arbete och elevernas åsikter om veckan. Lärarna tar i kommande planering med elevernas synpunkter och intressen och väver in aktuella händelser. Eleverna får möjlighet att använda olika strategier för sin inläring bland annat genom att lärarna erbjuder olika underlag och material för inläring samt att lärarna ställer öppna frågor. Exempelvis tränas elever återkommande i att använda olika strategier för exempelvis läsning. Skolans elevhälsa involveras för att utveckla strategier för inläring.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Arbetet för trygghet

Lärarna, under ledning av rektorn, arbetar medvetet för att skapa trygghet och det främjande trygghetsarbetet på skolan omfattar aktiviteter och insatser. Läsåret inleds alltid med gemensamma värdegrundsveckor med syfte att eleverna ska känna sig förtrogna med skolans ordningsregler och förhållningssätt. Skolan har gemensamma värdeord som lärarna arbetar kontinuerligt med. På skolan finns även ett etablerat arbete med faddersystem där äldre elever är faddrar till yngre elever och träffas organiserat en gång i månaden. Fadderverksamheten bidrar till att eleverna på skolan lär känna varandra över årskurserna samt får en ökad förståelse

för varandra vilket bidrar till trygghet. Skolan organiserar också rastverksamhet, har tydliga områden för rastvärdars uppdrag och arbetar systematiserat med att äldre elever utgör trygghetsgrupp för yngre. Det finns ett gemensamt förhållningssätt bland personalen som byggts upp med en stabil personalgrupp och genom att rektorn återkommande lyfter frågeställningar inom området.

Det förebyggande arbetet och åtgärdande insatser utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Exempelvis besvarar elever i alla årskurser enkäter avseende tryggheten. Resultaten på enkäterna sammanställs och rektorn återkopplar resultat muntligt till elever i alla klasser och i samband med det för rektorn dialog med respektive klass runt trygghet. Kartläggningen innefattar även att synliggöra otrygga platser samt förstå bakomliggande orsaker till otryggheten på dessa. Åtgärder tas fram utifrån vad som framkommit i kartläggningen, exempelvis har fler trygghetsvärdar och rastvärdar fått i uppdrag att närvara på en utpekad plats och att haspar har monterats på dörrar för elever som känner oro för att använda lås.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Lärarna har gemensamma förhållningssätt och bedriver ett samlat arbete för att främja studiero på skolan. Det finns gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö på lektionerna som börjar i en genomtänkt lärmiljö. Skoldagen har en tydlig uppstart och eleverna vet vad som händer under dagen och vad de ska göra på lektionen. Det finns en rörelse i rummet som tränas från det att eleverna börjar på skolan och som tillsammans med tydliga strukturer bidrar till studiero. Lärarna har även arbetat med ledarskap i klassrummet och hur de intar en tydlig pedagogisk roll. Rektorn lyfter medvetet återkommande frågor i personalgruppen om förhållningssätt kring studiero för att bibehålla ett arbete som byggts upp under flera år och för att säkerställa att pedagogerna stöttar och hjälper varandra. Eleverna involveras i arbetet med studiero bland annat genom att varje klass inför läsåret sätter samman trivselregler och genom att lärarna pratar med eleverna om såväl att få som att ge studiero. I Skolinspektionens skolenkät svarar eleverna i årskurs 5 högre avseende studiero jämfört med övriga skolor i enkätomgången.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg, 5. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen ges i hög utsträckning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns analys av omdömen

Rektorn följer upp och analyserar lärarnas bedömningar kontinuerligt under året i syfte att identifiera eventuella skillnader och avvikelser. Om rektorn identifierar att elever inte nått godkänt på delprov av nationella prov efterfrågar rektorn lärarens bild kring elevernas kunskaper och samtalar med läraren kring utformning av undervisning framåt för att eleverna ska nå målen. På så sätt har rektorn god insyn kring om eventuella avvikelser skulle finnas mellan resultat på nationella prov och omdömen och om lärarna bedömer likvärdigt. Rektorn har även identifierat ett specifikt ämne där flera elever inte når målen, där individuella behov är orsaken till lägre måluppfyllelse snarare än lärarnas olika bedömningar.

Kvalitetssäkring av bedömningar och omdömen

Rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka i bedömningsfrågor samt ser till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Lärarna samplanerar undervisningen och bedömer elevprestationer främst parvis men bedömningsarbete sker även gemensamt inom hela lärarkollegiet. Rektorn har gett en struktur för formalia kring omdömen för att skapa en likvärdighet och skapar forum där lärare tillsammans med skolans specialpedagogiska kompetenser kan diskutera bedömningar. För att kvalitetssäkra bedömningar används kontinuerligt Skolverkets bedömningsstöd och andra standardiserade kartläggningsverktyg. Vid bedömning av nationella prov organiserar rektorn så att samtliga lärare involveras i rättning och bedömningsarbete.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 3, 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med huvudmannen och rektorn samt inkommen dokumentation.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Huvudmannen gör självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet och målpuppfyllelse. Huvudmannen tar del av såväl kunskapsresultat som trygghetsresultat och får återkoppling från rektorn kring prioriterade mål för att göra självständiga bedömningar. Vidare sätter huvudmannen upp verksamhetsmål med föreslagna åtgärder och hur dessa ska följas upp. Under respektive mål är det tydligt vad huvudmannen respektive skolledningen ansvarar för. Det finns genomgående tydlig ansvarsfördelning mellan huvudmannen och skolans ledning.

Huvudmannen ansvarar för strategiska initiativ såsom krisberedskap, lokalförvaltning och digitalisering och eftersträvar ansvariga ledarmöten inom områdena med kompetens att driva respektive frågor. Skolledningen ansvarar för implementering av satta mål och operativ uppföljning.

Huvudmannen tar emot och utreder ärenden på ett oberoende sätt och vidtar nödvändiga åtgärder. Huvudmannen består till största del av föräldrar till elever i verksamhet men har även en utomstående representant som inte har personlig anknytning till verksamheten. Den utomstående representanten hanterar bland annat ärenden kring klagomål och kränkningar. Detta leder till att huvudmannen utreder ärenden oberoende av rektorn och kan vidta nödvändiga åtgärder om så behövs. Genom information på skolans lärplattform är det tydligt för föräldrar och elever att och hur de kan vända sig till huvudmannen med klagomål och kränkingsanmälningar.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen ger rektorn ett behovsanpassat stöd som bygger på en god kännedom om verksamheten som bedrivs på skolan. Representant för huvudmannen har regelbundet avstämning med rektorn för att fånga upp eventuella behov av stöd. Vidare finns kompetens inom huvudmannen för

att stödja rektorn inom olika områden som exempelvis lokaler, juridik och arbetsmiljö.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

Huvudmannen tar till stor del ansvar för att det finns en långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för undervisningen. Huvudmannen säkerställer att lokaler är ändamålsenliga, att det finns åldersadekvat material i alla klassrum och digitala verktyg samt erbjuder kompetensutveckling för personal. Vidare följer huvudmannen upp att lärare som saknar behörighet har en utarbetad kompetensutvecklingsplan samt att all personal får inspiration samt utbildning inom skolans pedagogik. Det görs även kompetensutvecklande insatser utifrån områden där huvudmannen har identifierat behov som exempelvis att erbjuda utbildning kring känsliga samtal.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Beslutet har fattats av Eva Lindgren, utredare.

Anna Grimlund, utredare, har varit föredragande i ärendet.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- En intervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier av de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt offentlig statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för möjlighet till yttrande.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 14 januari 2025. Digitala intervjuer med elevhälsan respektive rektorn genomfördes den 15 januari 2025 och digital intervju med representanter för huvudmannen genomfördes den 16 januari 2025. Besöket genomfördes av utredarna Anna Grimlund och Eva Lindgren. Grantomta Montessoriskola är belägen i Värmdö kommun med huvudman Grantomta Montessoristiftelse. Vid granskningstillfället går cirka 150 elever i årskurserna 1-5.